

ZAMJENA AKU-BATERIJE ZA LAPTOP

Došlo vrijeme da Vaš prijenosnik nije u stanju raditi na baterije ni 15 minuta, pa očajnički trebate novu aku-bateriju. Iako oko zamjene baterije nema velike filozofije, evo ipak nekoliko napomena.

Prvo je pitanje otkuda nabaviti novu bateriju. U domaćim trgovinama možda ima, a možda i nema takve kakvu Vi trebate (a nipošto ne bi valjalo da nasumce uzmete "sličnu", jer se može dogoditi da ta "slična" ima "nezatno" veći napon od Vaše, što bi moglo biti pogubno za Vaš laptop, ili barem za trajnost njegovih elektronskih komponenti). Zapišite tip baterije ispisan negdje na njoj i model računala u kome se koristi da znate što trebate kupiti. Ako je u našim radnjama nema (ili je preaparena cijena), ostaju Vam Internet-trgovine. Može to biti eBay, Amazon ili koji drugi pouzdani web-servis za e-trgovinu. No, takva isporuka zna potrajati i mjesec dana, pa taj način ne ide po sistemu "daj Bože, ali odmah".

Poznati servisi ozbiljno uzimaju šlamperaj u prodaji, pa u pravilu ne bi trebalo očekivati probleme ili nepodopštine u isporuci. Obavezno koristite plaćanje putem PayPal-a, koji je (kao i eBay, Amazon i dr.) u slučaju potrebe spreman intervenirati u neprilikama s isporukom. Ipak pri izboru isporučitelja dajte prednost boljim prodavačima (Top Seller) sa što većim brojem i postotkom korektnih isporuka (na eBay-u se ti podaci vide uz ponudu). Vodite računa o troškovima dostave i o tome, da se za robu iznad 22 € vrijednosti (uključivo sve troškove do EU granice) prodanu van EU mora platiti 25 % PDV-a. Iako do 160 € nekomercijalni uvoz ne podliježe carini, po našim genijalnim propisima za robu iznad 22 € (posebno dostavljenu express dostavom) mora se obaviti postupak carinjenja, a taj postupak će Vam primjerice DHL (domaći ogranak njemačke međunarodne špedicije) naplatiti, tako da ćete platiti 0 kn carine i 125 kn za carinsku deklaraciju (za carinjenje ćete morati ishoditi i tzv. EORI broj od carinske uprave, što se dobiva za par dana).

Pažljivo umetnite novu bateriju, jer ako nije dobro sjela na mjesto, mogla bi ispasti (tj diskonektirati se) za vrijeme pražnjenja ili punjenja, što može uzrokovati oštećenje baterije, možda i računala, a svakako i gubitak podataka ako ga praznite ili punite radeći na njemu.

*Za sve aku-baterije, pa i za ovu važi: Nakon kupovine treba je najprije isprazniti (naravno **ne tako da žicom kratko spojite polove**, nego isključite napajanje iz mreže, upalite računalo, pa neka ono prazni bateriju) Neki proizvođači zabranjuju potpuno pražnjenje baterije na nulu, te zahtijevaju da se baterija nikada ne prazni ispod 2 % kapaciteta. Postotak napunjenosti baterije bi noviji modeli računala morali moći prikazati, a na starijim računalima ili operativnim sustavima (npr XP-u) se može instalirati programčić – tzv. widget – za prikaz stanja baterije.*

Kad se baterija isprazni na 2 % (ako proizvođač baterije nije drugačije propisao), treba je potpuno napuniti, priključenjem (ispravnog !) originalnog adaptera na računalo. Neka se za prvi puta puni čitav dan (ili noć), dok se ne napuni na 100 % (vrijeme može zavisiti o kapacitetu i adapteru). Preporuča se ovaj postupak pražnjenja i potpunog punjenja ponoviti još jednom, a nakon toga bi baterija trebala vjerno služiti u normalnom režimu.

No ne samo to, preporuča se također da se ovaj postupak "formiranja" baterije ponovi barem svaka 2-3 mjeseca, ako računalo ne koristite dulje vrijeme. Također se preporuča, da računalo stavite na višemjesečno spavanje sa najmanje 70 % napunjenom baterijom. Sve to može utjecati na vijek baterija.

Smatra se da akubateriju (dakle ni uređaj, tj. računalo) nije dobro držati stalno na punjaču, pa je preporuka da odvojite računalo od mreže kad ga ne koristite. Za dugotrajnu pohranu dobro je izvaditi bateriju iz računala, vodeći računa o njenom povremenom formiranju kako je gore navedeno.

Na kraju, prema brojnim napisima i video-uputama koje se mogu naći na YouTube stranicama, odumrle aku-baterije se mogu vratiti u život svojevrsnim elektrošokovima, tj, polovi baterije se trenutno dotaknu nekoliko puta sa istoimenim polovima izvora znatno višeg (naravno istosmjernog) napona od napona baterije, što bi im trebalo (barem djelomično) vratiti kapacitet. Razumije se da "šokiranje" baterije nećete raditi u računalu ako ne želite spržiti laptop. Pošto ionako sa starom baterijom možete jedino zagaditi okoliš, takav eksperiment možete pokušati samo uz mjere opreza za slučaj da dođe do eksplozije članka (zaštitite lice i oči). Ako baterije is cure, čuvajte kožu i oči od iscjedka.

Bela Nemet, dipl. ing.